

Terv - ebédlő berendezése

Adattár - Rajz- és tervgyűjtemény

Leltári szám:	KRTF 39 
Alkotó:	Horti, Pál (1865 - 1907) / tervező
Készítés ideje:	1903
Készítés helye:	Budapest
Jelzés:	balra lent: HORTI
Anyag:	papír
Technika:	tus
Méretek:	magasság: 35 cm szélesség: 25 cm

1903-ban az Iparművészeti Társulat nyereményjátékot hirdetett, ennek főnyereménye egy 30.000 korona értékű ebédlőberendezés („kelengye-ebédlő”) volt, melynek terveit Horti Pál készítette. Az ebédlőt a tavaszi kiállításon mutatták be, a bútorokról a Magyar Iparművészet két fényképet közölt. Hortinak a berendezésről készített látszati rajza az Iparművészeti Múzeum Adattárába került. A terven a berendezés egyik tálalószekrénye, asztala, székei, állóórája látható – a fényképeken a rajzon ábrázolt csillár és festmény is felismerhető. A kelengye-ebédlőhöz még egy tálaló és egy díszszekrény tartozott. A rajzon található tálalószekrény különleges felépítésű. Két magasabb, hasábos, üvegzettával fedett elem közé alacsonyabb, téglatest alakú, kétajtós szekrény került. Az ajtókon nagyméretű, geometrikus elemekből szerkesztett intarzia. A bútorok a rajzon világos színűek, a kivitelezett darabok azonban sötét színűre pácoltak. Az asztal négy négyzetes, ferdén beállított lábát X alakú elem köti össze – ez a megoldás Horti amerikai bútorain is feltűnik. A székek lábai hasábosak, Y alakú merevítőléccel. A támla kerete felfelé kissé szűkül, felül ovális mezővel áttört elemben záródik, középen ívelt deszkával egészül ki. Az állóóra oszlopszerű, felül ívelt, ajtaja téglalap alakú üvegbetéttel díszített. A bútorok formái és arányai a skót Charles Rennie Mackintosh műveinek hatását mutatják. Az 1909-es debreceni iparművészeti kiállításon feltűnt a berendezés egy helyi mester által kivitelezett változata, a kisorsolt ebédlő további sorsa azonban ismeretlen. Az Iparművészeti Társulat nyeremény-bútorait Vukovics és Kaufmann asztalosok készítették el.

Irodalom

- Somogyi Zsolt: *A magyar szecesszió bútorművészete*. Corvina Kiadó, Budapest, 2009. - Nr. 49.
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 9.243. (Lichner Magda)
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 311.

